

Tijdens onze studie Hebreeuws aan de VU te Amsterdam, gegeven door mevrouw Dr. M.L. Folmer¹, kwamen we een opmerkelijke oude spelling tegen:

'Zijn tent' (Gen 12:8) אהלה *oholo* moet volgens de Masoreten zijn אהלו

Kanttekening

Oholo (*zijn tent*) heeft een bijzonderheid, namelijk de ה achteraan. We weten dat de ה wel als een leesmoeder gebruikt kan worden voor een o, maar dat is tamelijk zeldzaam. En als we nu kijken in de Biblia Hebraica Stuttgartensia dan zien we dat de masoreten² boven אהלה *oholo* een masoretische cirkel hebben geplaatst. Dit verwijst naar een qere kwestie. In de kantlijn worden qere kwesties aangeduid door het teken ק *Qoph* met een puntje erboven. Dit puntje betekent dat de Qoph een afkorting is, namelijk van Qere. Boven de ק *Qoph* met de punt staan de medeklinkers die we eigenlijk zouden verwachten hier.

Goed of fout?

Uiterst zorgvuldig als ze waren, hebben de Masoreten gelukkig niet de hoofdtekst aangepast, maar in de marge hun opmerking geplaatst. Blijkbaar kende de Masoreten geen oud-Hebreeuwse inscripties, en wisten niet in alle gevallen hoe het oude Hebreeuws werd gespeld. Zij baseerde zich op mondelinge overleveringen, op toenmalig bekende geschriften en op het Hebreeuws van hun eigen dagen. Zo kwamen ze tot de conclusie dat de spelling אהלו moet zijn, met een ו op het eind. Op zich hebben ze gelijk, en is de ו inderdaad wat je hier zou verwachten.

Oude tekst

De tekst die we hier lezen is een herinnering aan een hele oude spelling, namelijk uit de periode van voor de 1^e tempelbouw, zoals bevestigd wordt door oud-Hebreeuwse inscripties. Ook in deze oud-Hebreeuwse inscripties wordt het voornaamwoord van de 3^e persoon mannelijk enkelvoud in combinatie met een naamwoord enkelvoud met een ה gespeld, en niet met een ו. Vooral in de תורה *Torah* kom je dit nogal eens tegen. Dat laat zien dat dit geschrift een hoge ouderdom heeft.

¹ Op groepsfoto 4^e persoon van links is Dr. M.L. Folmer.

² De oorspronkelijke Hebreeuwse tekst werd geschreven zonder klinkertekens. In later tijd hebben joodse geleerde de uitspraak vastgelegd, de zogenoemde *Masoreten*. Bron en meer informatie over *Masoreten*: TH.C.Vriezen / A.S. van der Woude, *Oud-Israëliische & Vroegjoodse Literatuur*, Kampen 2000, blz 75.